

آشنایی با دیوان محاسبات ترکیه

به کوشش: مرتضی اسدی
اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل
دیوان محاسبات کشور

۱۳۹۴

کپی رایت: استفاده از این مطلب با ذکر منبع بلامانع است.

Turkish Court of Accounts

دیوان محاسبات در زمان امپراطوری عثمانی با فرمان سلطان عزیز اول در 29 مه 1862 تاسیس گردید که بر این اساس این دیوان دارای سابقه ای 150 ساله است. پس از جنگ جهانی اول و فروپاشی امپراتوری عثمانی، جمهوری ترکیه به رهبری مصطفی کمال پاشا آتاترک در سال 1923 میلادی (1302 هجری شمسی) تاسیس گردید که در همین سال بر اساس قانون اساسی جدید ترکیه، دیوان محاسبات نیز تاسیس شد.

بر اساس قانون اساسی این کشور، دیوان محاسبات از طرف مجلس ملی ترکیه مسولیت رسیدگی به کلیه حسابهای درآمد و هزینه ها و اموال و دارایی های دولت را بر عهده دارد. این دیوان مجموعاً 12 هزار سازمان و نهاد و شرکت دولتی را حسابرسی میکند. دیوان محاسبات ترکیه از بدو تاسیس عمدتاً حسابرسی های مالی و رعایت قوانین و مقررات را انجام می داد اما از سال 1996 بر اساس اختیارات جدیدی که در نتیجه اصلاح قوانین حسابرسی بوجود آمد این دیوان حسابرسی های عملکردی را نیز در دستور کار خود قرار داد.

همانند تعدادی از کشورهای جهان دیوان محاسبات ترکیه دارای اختیارات قضایی است و در آن دادگاه رسیدگی به تخلفات مال مستقر است و به همین لحاظ و هیچ نهادی نمی

تواند در امور اداری آن دخالت نماید. این دیوان مستقل از سه قوه عمل می کند و موضوعات حسابرسی را خود تعیین می نماید. گزارشات دیوان محاسبات بر اساس تشخیص این دیوان برای پارلمان ارسال می شود و مسولان اجرایی دولتی و وزرا برای ادای توضیحات به دیوان محاسبات احضار میشوند. بر اساس قانون نمی توان رئیس دیوان محاسبات را عزل نمود مگر آنکه هفت سال دوره تصدی وی تمام شده باشد و یا اینکه رئیس دیوان به سن 65 سالگی رسیده باشد. این قانون در مورد سایر مسولان دیوان نیز صدق می کند.

فعالیت دیوان محاسبات دو جنبه دارد: حسابرسی و قضایی که حسابرسان در این دو حوزه فعال هستند. در مجموع دیوان دارای 1300 نفر پرسنل است که حدود 700 نفر حسابرس و حدود 600 نفر در بخش های اداری، پشتیبانی و قضایی فعالیت می کنند.

در نمودار سازمانی دیوان محاسبات ترکیه معاون وجود ندارد بلکه اعضای هیات های مستشاری به عنوان معاونان دیوان عمل می کنند. در تشکیلات دیوان یک نفر دبیر کل وجود دارد که دستیار رئیس دیوان است. در این تشکیلات 8 اتاق یا هیات مستشاری وجود دارد که هر اتاق حکم دادگاه مستقل را دارد و 6 نفر عضو این اتاق هستند. این اتاق ها در مورد گزارشات حسابرسان نظر قضایی می دهند و رای صادر می کنند. در سیستم دیوان همچنین محکمه تجدید نظر و دادستان وجود دارد که افرادی نیز به عنوان معاونان دادستان فعالیت می کنند.

آقای رجای آکیل متولد 1965 و فارغ التحصیل رشته مدیریت دولتی از دپارتمان علوم سیاسی دانشگاه آنکارا می باشد. وی فوق لیسانس خود را در رشته فوق از دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه قاضی دریافت کرده است. ایشان در وزارت کشور سابقه فعالیت دارد و فرمانداری شهر اسکیشهر را بر عهده داشته است. وی به عنوان فرماندار در هشت شهر دیگر خدمت کرده است. ایشان به مدت یکسال در

انگلستان زبان انگلیسی تحصیل کرده است و دوره یک ماهه مدیریت فجایع طبیعی را در ژاپن گذرانده است. ایشان دارای مدرک دکترا در رشته مدیریت بازرگانی از دانشگاه

جوکورو می باشد. وی دارای تالیفات زیادی در حوزه کاری فرمانداری ها در ترکیه می باشد.

آقای آکیل در تاریخ 25 ژوئن 2009 از طرف مجلس ملی ترکیه به عنوان سی و چهارمین رئیس دیوان محاسبات ترکیه برگزیده شد که به مدت هفت سال در این سمت باقی خواهد ماند. ایشان متاهل و دارای 2 فرزند می باشند.

منبع: دیوان محاسبات ترکیه

http://www.sayistay.gov.tr/english_tca/eng.asp